Aandoening

# Fistel bij de anus (fistula ani)

Een fistel bij de anus is een gangetje tussen het anale kanaal en de huid rondom de anus. We noemen dit ook wel peri-anale fistel of fistula ani.

Vaak was er eerst sprake van een ontsteking met pus (peri-anaal abces), dat geopend moest worden. Ongeveer 30 procent van de peri-anale abcessen krijgt een fistel. Fistels kunnen ook ontstaan bij bepaalde ontstekingsziektes van de darm (zoals de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa), bij tuberculose of bij andere zeldzamere ontstekingen.

**Klachten**

Meestal zijn er klachten van vocht of pusverlies uit een openingetje in de huid. Onder en rondom de opening ontstaat een ontsteking.

Het kan eruit zien alsof er een puist zit. Vaak was er eerder een abces (een holte gevuld met pus) dat van zichzelf is open gegaan. Of er is een operatie gedaan om het abces open te maken. Er kan ook alleen maar pijn zijn, want soms is een beginnend abces moeilijk te zien. Soms zit de opening van het kanaaltje net in de anus in plaats van in de huid eromheen.

## Onderzoeken

Meestal zijn de klachten zo duidelijk, dat lichamelijk onderzoek alleen voldoende is. Soms is het nodig om precies te weten het er nog een abces (ontstekingsholte met pus) is of hoe het verloop is van het fistelgangetje ten opzichte van de sluitspieren. In dat geval wordt een MRI gemaakt.

## Behandelingen

Een fistel die langer dan 6 weken bestaat gaat niet vanzelf over. Het is onduidelijk of het niet behandelen van de fistel op lange termijnen nadelige gevolgen heeft.

Tot nu toe wordt eigenlijk altijd een operatie aanbevolen. Bij fistels die ontstaan door een ontstekingsziekte (zoals de ziekte van Crohn, colitis ulcerosa), kunnen medicijnen de fistel soms laten genezen.

### Fistel bij de anus operatie (peri-anale fistel of fistula ani)

Een fistel bij de anus (peri-anale fistel of fistula ani) is een gangetje tussen het anale kanaal en de huid rondom de anus.

Vaak was er eerst sprake van een ontsteking met pus (peri-anaal abces), die geopend moest worden. Ongeveer 30% van de peri-anale abcessen wordt een fistel. Fistels kunnen ook ontstaan bij bepaalde ontstekingsziektes van de darm (ziekte van Crohn, colitis ulcerosa), bij tuberculose of bij andere zeldzamere ontstekingen.

We geven u hier algemene informatie over de deze aandoening en de meest gebruikelijke behandeling. Voor u persoonlijk kan de situatie anders zijn dan hier is beschreven.

## Klachten

Meestal zijn er klachten van vocht of pusverlies uit een openingetje (vaak zichtbaar als een bultje) in de huid. Onder en rondom de opening ontstaat een ontsteking. Het kan eruit zien alsof er een puist zit. Vaak is er eerder een abces (holte gevuld met pus) geweest dat zichzelf heeft ontlast, of is er voor dat abces een operatie gedaan. Er kan ook alleen maar pijn zijn, want soms is een beginnend abces moeilijk te zien en/of zit de opening van het kanaaltje net in de anus in plaats van in de huid eromheen.

## Diagnose en onderzoek

Meestal zijn de klachten zo duidelijk, dat lichamelijk onderzoek voldoende is. Soms is het nodig om precies te weten of er nog een abces (ontstekingsholte met pus) is, of hoe het verloop is van het fistelgangetje ten opzichte van de sluitspieren. In dat geval wordt een MRI gemaakt.

## Behandelingen

Een fistel die langer dan 6 weken bestaat gaat niet vanzelf over. Het is onduidelijk of het niet behandelen van de fistel op lange termijnen nadelige gevolgen heeft. Tot nu toe wordt eigenlijk altijd een operatie aanbevolen. Bij fistels die ontstaan door een ontstekingsziekte (zoals de ziekte van Crohn, colitis ulcerosa), kunnen medicijnen de fistel soms laten genezen.

## Operatie aan een abces

Als er alleen sprake is van een abces, kan dit het beste met een operatie geopend worden. Het doel van die operatie is om alle holtes met pus goed leeg te laten lopen. Doordat het weefsel rond het anale kanaal (de sluitspieren) heel strak is, kan het zijn dat er alleen een klein abces onder de huid zichtbaar is, terwijl dieper nog meer pus aanwezig is. Wordt dit niet goed geopend, dan is de kans op het later ontstaan van een fistel waarschijnlijk groter.

## Operaties aan de fistel

Afhankelijk van het verloop van de fistel maken we een keuze uit een van de volgende operaties:

- Fistulotomie (openleggen van de fistelgang)
- Het plaatsen van een seton
- LIFT-procedure (Ligation of the Intersfincteric Fistula Tract)
- Mucosa advancement plastiek (verschuivingsplastiek van het slijmvlies)

U leest meer over deze verschillende operaties onder 'De behandeling'.

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/fistel-bij-de-anus-operatie-peri-anale-fistel-of-fistula-ani

# Poliklinieken en afdelingen

## Chirurgie

Chirurgie, ook wel heelkunde genoemd, is een medisch specialisme dat zich bezighoudt met de diagnostiek en behandeling van aandoeningen door middel van operaties.

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/chirurgie

# GE-chirurgie

Gastro-enterologische chirurgie richt zich op operaties in de buikholte, zoals operaties aan de dikke darm, alvleesklier, lever of galblaas.

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/ge-chirurgie

Code CHI-007

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis